

45
158

1399

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta.

Syyskuun 28 päivänä 1951 annetun kalastuslain (503/51) voimaantulosta on vuoden 1962 päätyessä kulunut yksitoista vuotta. Tänä aikana on lakiin tehty vain vähäisiä muutoksia, mutta sitä useammin on tehty lain muuttamiseen tähtäviä esityksiä ja aloitteita. Lakia käytäntöön sovellettaessa tehtyjen havaintojen ja saatujen kokemusten perusteella on kalastuslain täytäntöönpanosta huolehtivien viranomaisten ja Eduskunnankin huomiota kiinnitetty varsin moniin kalastuslain säännöksiin, pyrkimyksenä milloin laajempi kalastusolojen uudelleen järjestäminen, milloin tietyn kalalajin pyyntiin tai tietyn pyyntitavan tai pyydyksen käyttöön kohdistuva muutos, milloin taas tulkinnanvaraiseksi osoittautuneen säännöksen selventäminen.

Sitä mukaa kuin kalastuslain muuttamista koskevia kysymyksiä on tullut esiin, on ne saatettu valmistelevasti käsiteltäviksi vuonna 1951 asetetulle kalastuslakitoimikunnalle sekä, toimikunnan tultua lakkautetuksi, voimassa olevaa kalastuslakia tarkistamaan vuonna 1958 asetetulle kalastuslakikomitealle, jolle sanotun toimikunnan asiaa koskeva aineisto myös luovutettiin. Kalastuslakikomitea on lopetettuaan toimintansa 31 päivänä joulukuuta 1959 antanut valtioneuvostolle kalastuslain muuttamista koskevan mietintönsä.

Sen jälkeen kun asiaa on edellä kerrotuin tavoin valmisteltu, Hallitus on pitänyt tarpeellisena ehdottaa kalastuslakiin lukuisia muutoksia, jotka kohdistuvat lähes kolmanneksen lain koko pykälämäärästä. Ehdotetut muutokset ovat kuitenkin yleensä merkitykseltään rajoitettuja, eikä mitään suuria periaatteellisia muutoksia ehdoteta voimassa olevaan kalastuslakiin.

Eräs tärkeimmistä kysymyksistä, joissa on päädytty ehdottamaan lain muuttamista, koskee kalastushoitoyhtymän perustamista sil-

loin, kun siitä ei ole voitu asianomaisten kesken sopia. Tehokas kalastuksenhoitotoiminta edellyttää useissa tapauksissa välttämättömästi kalastushoitoyhtymän perustamista. On kuitenkin osoittautunut, ettei kalastushoitoyhtymää usein silloinkaan, kun sen perustaminen olisi välttämätöntä, ole saatu perustetuksi, esim. koska jonkin kalastuksenhoidollisesti yhtenäiseen vesialueeseen kuuluvan yhteisen tai jaetun kalaveden osalta sitä vastustetaan tai jonkin siihen kuuluvan vesialueen osalta kalastuskunta ei ole järjestäytynyt. Niihin keinoihin, joihin kalastuslain 72 §:n 2 momentissa on sellaisen tapauksen varalta viitattu, ei käytännössä myöskään ole mielellään turvauduttu. Sen vuoksi ehdotetaan säädettäväksi (72 a §), että lääninhallituksella, jollei kalastushoitoyhtymän perustamisesta ole sitä varten kutsutussa kokouksessa voitu sopia, on valta määrätä kalastushoitoyhtymä perustettavaksi määrätylle vesialueelle, milloin yhtymän perustamista on lain mukaan pidettävä tarpeellisena. Yhtymän perustamista koskevassa päätöksessä lääninhallituksen on myös määrättävä toimitusmies kutsumaan koolle järjestäytymiskokous sekä määrättävä yhtymän kunkin jäsenen äänimäärä ja osuus yhtymässä sen varalta, etteivät jäsenet äänimäärästä ja yhtymäosuuksista toisin sovi. Kokouksessa tulee jäsenten hyväksyä yhtymälle säännöt ja valita toimihenkilöt, ja on tällä tavoin perustetusta kalastushoitoyhtymästä soveltuvin osin muutoinkin voimassa, mitä sopimuksen nojalla perustetusta yhtymästä on säädetty. Ehdotus perustuu siihen käsitykseen, että niissä tapauksissa, joissa tarpeellista kalastushoitoyhtymää ei ole saatu aikaan, oleellisenä vaikeutena useimmiten on ollut juuri sopimukseen pääseminen yhtymän perustamisesta sekä jäsenten äänimäärästä ja yhtymäosuuksista, ja että jos säädetään mahdolliseksi toissijaisesti korvata nämä sopimukset

läänihallituksen päätöksellä, niin itse kalastuksenhoitotoiminta sen jälkeen voidaan saada tyydyttävästi järjestetyksi. Luonnollista on toisaalta, ettei ehdotetun säännöksen nojalla tehdä päätöstä kalastushoitoyhtymän perustamisesta, milloin perustaminen ei saavuta asianomaisten keskuudessa ylivoimaista kannatusta tai sitä vastaan esitetään painavia syitä.

Tässä yhteydessä on kiinnitettävä huomiota siihen, että kalastuslain 81 §:n säännöksiä, joiden mukaan kalastushoitoyhtymän voivat erikseen tai yhdessä kalastuskuntien kanssa muodostaa myös jaetun tai muun kalastuskunnalle kuulumattoman kalaveden omistajat tai haltijat, voidaan soveltaa myös niihin kuntiin, jotka lain 3 ja 55 §:n mukaan isolla järvenselällä hallitsevat yleisvettä kalavetenä.

Eräiden kalalajien ja ravun kiinteät rauhoitusajat on säädetty kalastuslain 34 ja 35 §:ssä. Kun kala- tai rapukannan säilymisen tai tarpeellisen lisäämisen katsotaan sitä vaativan, on maatalousministeriölle lisäksi lain 50 §:n mukaan oikeus määrättyä vesistöaluetta tai sen osaa varten määrääjäksi pidentää mainittuja kiinteitä rauhoitusaikoja. Niin ikään on maatalousministeriöllä lain 51 §:n mukaan oikeus, kun on erinomaisia syitä, määrättyä vesistöaluetta tai sen osaa varten määrääjäksi tai toistaiseksi antaa lupa rauhoitetun kalan tai ravun pyydystämiseen sen rauhoitusaikana. Vaikka sanottujen säännösten nojalla siis voidaan tarpeen mukaan muuttella lain 34 ja 35 §:ssä säädettyjä kiinteitä rauhoitusaikoja tilapäisillä määräyksillä, on kuitenkin syytä, milloin rauhoitusmääräyksen muuttamisen tarve osoittautuu pysyväksi, tarkistaa mainittuja kiinteitä rauhoitusaikoja.

Niin kuin edellä on mainittu, on kuhan rauhoitusajan osalta 34 §:ää jo aikaisemmin muutettu (140/57). Nyt suoritettavana olevassa tarkistuksessa on erityisesti harkittu puheena olevia määräyksiä siian ja ravun rauhoitusajojen osalta. Ravun rauhoituskysymyksestä saadun selvityksen perusteella tosin on katsottava, että lain 35 §:ssä säädettyä rauhoitusaikaa ravun levinneisyysalueen pohjoisosassa olisi biologisista syistä edullista josakin määrin pidentää, mutta lain muuttamista tällä kohdin ei kuitenkaan voida pitää välttämättömänä.

Siian rauhoitusajan muuttamista koskevia toivomuksia on esiintynyt runsaasti. Varsinkin maamme pohjois- ja itäosan vesistöissä on pienikokoisia siikarotuja tai siiat jäävät ravinnon puutteessa kitukasvuiseksi. Kalastuksen hoidon kannalta siian kääpiömuotoja olisi pyrittävä hävittämään ja kitukasvuiseksi jääneitä kantoja harventamaan. Kun nykyiset määräykset siian kuturauhoituksesta ja alमितasta kuitenkin estävät sanottuihin toimenpiteisiin ryhtymästä, esitetään siian rahoitus-aika poistettavaksi 34 §:ssä ja alamitta sisävesissä 42 §:ssä. Siellä, missä siian kuturauhoitus ja alamitta katsotaan tarpeelliseksi, voivat kalastuskunnat päättää siitä taikka ne voidaan määrätä maatalousministeriön päätöksellä.

Rauhoituskysymykseen liittyy myös jäljempänä selostettu ehdotus, jonka mukaan maatalousministeriö voi antaa lain 90 §:n 2 momentissa mainittuja kieltoja tai rajoittavia määräyksiä kalojen tai rapujen kuljetuksesta, varastoinnista ja kaupasta sekä viennistä ja tuonnista myös kala- tai rapukannan säilyttämiseksi.

Yleisenä huomautuksena mainittakoon vielä, että on esitetty lukuisia toivomuksia ja ehdotuksia erilaisten pyydysten silmäharvuutta ja muita mittoja koskevien määräysten muuttamiseksi. Liiallisen kirjavuuden ja turhien siirtymäkauden vaikeuksien välttämiseksi ei kuitenkaan ole katsottu voitavan esittää monia muutoksia pyydysten mittoja koskeviin määräyksiin.

Lakiehdotukseen sisältyviä kalastuslain eri säännöksiin kohdistuvia muutoksia ja niiden perusteina olevia näkökohtia käsitellään tarkemmin seuraavassa.

Kalastuslain 4 §:n 1 momentissa on kielletty harjoittamasta siinä tarkoitettua onkimista niin lähellä toisen asuttua rantaa, että siitä aiheutuu omistajalle tai haltijalle haittaa. Käytännössä esiintyneistä häiriöistä saatujen kokemusten ja lain nykyisestä sanamuodosta aiheutuvien tulkintavaikeuksien johdosta ehdotetaan säännöstä siten selvennettäväksi, että siinä tarkemmin määritellään, miten lähellä toisen asuttua rantaa sellainen onkiminen on sallittava.

Kalastuslaissa on useissa paikoin annettu määräyksiä, jotka koskevat lohipitoisia jokia ja virtoja tai yleensä lohipitoisia vesistöjä. Kun käytännössä on esiintynyt epä tietoi-

suutta siitä, mitä lohilajeja tällöin on pidettävä lohena, on katsottu tarpeelliseksi ottaa siitä lakiin selventävä määräys, jollainen myös oli vuoden 1902 kalastussäännössä. Selvennys on ehdotuksessa sijoitettu lain 4 §:ään, jossa ensi kerran esiintyy maininta lohipitoisista vesistöistä.

Lohi- ja siikapitoisten jokien suulla on kalastuslain 11 §:ssä kielletty käyttämästä isorysää, lohikatiskaa tai muuta niihin verrattavaa pyydystä. Täten rauhoitettu alue ulottuu merelle kolme kilometriä joen suulta lukuun ottamatta eräitä tärkeimpiä pykälässä lueteltuja lohi- ja siikapitoisia jokia, joiden osalta alue ulottuu viiden kilometrin etäisyydelle joen suulta. Kun niistä Kokemäenjoki ja Kymijoki saatujen tietojen mukaan ovat sellaisia, joihin rakentamisen ja likaantumisen vuoksi lohi ei ole enää vuosiin nousut ja siikakin vain Kymijoessa Ahvenkosken saakka, ehdotetaan ne mainitusta luettelosta poistettaviksi.

Sille, joka raivaa uuden tai ainakin viisi edellistä vuotta käyttämättömänä olleen kelpaamattomaksi käyneen nuotta-apajan kylän vesialueen ulkopuolella meressä, tulee lääninhallituksen kalastuslain 15 §:n mukaan myöntää hakemuksesta oikeus yksin harjoittaa siinä nuottapyyntiä määrätynä aikana. Laahusnuotan eli troolin tultua viime vuosina yleisemmin käyttöön on esiintynyt epä-tietoisuutta siitä, voidaanko tällä tavoin hankkia yksinoikeus tietyllä alueella myös troolipyyntiin. Vaikka troolia onkin pidettävä eräänlaisena nuottana, eroaa se sekä käyttötavaltaan että kalastukseen tarvittavan vesialueen puolesta siinä määrin tavallisesta nuotasta, ettei rinnastusta puheena olevan säännöksen tarkoitus huomioon ottaen voida pitää asianmukaisena. Tätä koskeva nimenomainen määräys olisi otettava lakiin 15 §:n uutena 2 momenttina.

Laahusnuottakalastuksen harjoittaminen oli vuoden 1902 kalastussäännön 10 §:n 9 momentin mukaan, joka lisättiin pykälään 18 päivänä toukokuun 1934 annetulla asetuksella (237/34), sallittu ainoastaan maatalousministeriön antamalla luvalla ja ehdolla. Nykyistä kalastuslakia säädettäessä ei troolin käyttöä tällä tavoin rajoitettu. Troolikalastuksen viime vuosina huomattavasti yleistyttyä on kysymys tämän pyyntivälineen käytön rajoittamisesta taas tullut esille ja on mm. ehdotettu, että sen käyttö lailla koko-

naan kiellettäisiin muualla, paitsi meressä kylän vesialueen ulkopuolella. Kuitenkaan ei näytä oikealta tällä tavoin vaikeuttaa kehitystä ja estää kalastusammattissa toimivia pääsemästä osallisiksi teknillisen edistyksen mukanaan tuomista mahdollisuuksista työn helpottamiseen sekä työajan ja työvoiman säästöön. Kieltoon on sitäkin vähemmän syytä, kun pientroolia, jonka käyttäminen on vähävaraisemmallekin kalastajaväestölle mahdollista, voidaan pitää sopivana pyydyksenä rannikkovesillä ja mahdollisesti myös suuremmilla järvillä. Kalastuskunnille jää luonnollisesti mahdollisuus kieltää troolin käyttö vesialueillaan, milloin se kalakannan säilyttämisen vuoksi tai muusta syystä osoitetaan tarpeelliseksi.

Kiellettyjä pyydyksiä koskevia kalastuslain 22 §:n määräyksiä harkittaessa on myös kiinnitetty huomiota pykälän 2 kohtaan, jossa kielletään kokonaan tai osaksi kankaasta tehdyn pyydyksen käyttö. Kun vuoden 1898 kalastuskomitean ehdotus, jonka pohjalla tämä kieltö tuli vuoden 1902 kalastussääntöön ja edelleen nykyiseen kalastuslakiin, on perustunut vain yhden haitallisen yksityistapauksen toteamiseen eikä näytä olevan aihetta pitää kieltöä jatkuvasti voimassa, ehdotetaan tämä lainkohta kumottavaksi.

Kalastuslain 23 §:n 1 momentissa on säädetty langasta kudotun pyydyksen solmujen välin vähimmäismitat. Kun viime aikoina on tullut markkinoille uudenlaisia solmuttomia lankapyydyksiä, on jouduttu harkitsemaan, olisiko momentin sanamuotoa sen johdosta muutettava. On kuitenkin katsottava, että säännöstä voidaan muuttamattomanakin soveltaa mainittuihin pyydyksiin laskemalla välit lankojen risteyskohdista.

Suomen ja Ruotsin taholta on kauan pyritty saamaan aikaan määräyksiä lohikannan suojelemiseksi Itämerellä. Tällaiset toimenpiteet ovat käyneet yhä välttämättömimmiksi sitä mukaa kuin Perämeren lohijokia on rakennettu ja lohikannan säilyminen on lisääntyvässä määrässä kalanviljelyn varassa. Kun Ruotsin, Tanskan ja Länsi-Saksan kesken jo on alustavasti sovittu lohen alamitan määräämisestä 60 senttimetriksi sekä lohen ajoverkkojen silmien suuruudesta ja lohisiijojen koukkujen koosta, ehdotetaan vastaavat määräykset otettaviksi meidänkin kalastuslakimme. Nämä määräykset on ehdotettu otettaviksi 23, 24 a, 42 ja 44 §:iin.

Asken mainitut pyydyksen solmujen välin vähimmäismittaa koskevat määräykset eivät 23 §:n 5 momentin mukaan koske ankeriasryssä eikä välineitä, joilla kala nostetaan pyydyksestä. Kun nahkiasmertaan sen suun rakenteen vuoksi ei juuri muuta kalaa mene ja sellainenkin pyydys olisi voitava valmistaa langasta, ehdotetaan nahkiaspyydys tässä kohdin rinnastettavaksi ankeriaspyydykseen. On myös asiallista, että välineisiin, joilla kala nostetaan pyydyksestä, tässä rinnastetaan välineet, joilla kala nostetaan kalanviljelyslammikosta. Tämän momentin muutosehdotukseen on samalla sisällytetty kiisikin, syöttikalan tai piikkikalan pyyntiin käytettävää langasta kudottua pyydystä koskevan määräyksen joustavampaa soveltamis-mahdollisuutta tarkoittava muutos.

Katiskan ja rysän suu on kalastuslain 24 §:n 3 momentin mukaan vedenpinnan yläpuolella aina pidettävä suljettuna. Käytännössä on ilmennyt epätietoisuutta siitä, onko rysä silloin lainvastaisesti asetettu, kun sen ensimmäinen kaari matalassa vedessä tosin nousee vedenpinnan yläpuolelle, mutta pyydyksen varsinainen nielu kuitenkin on pinnan alla, joten vesilinnut eivät voi sinne joutua. Kun säännöksen tarkoituksena juuri on estää vesilintuja joutumasta pyydyksiin, ehdotetaan lainkohtaa siten selvennettäväksi, että siinä katiskan ja rysän suun sijasta määrätään sellaisen pyydyksen nielu pidettäväksi vedenpinnan yläpuolella suljettuna. Samalla on säännökseen lisätty kielto asettaa kalanpyydystä maalle siten, että riista voi siihen tarttua tai mennä.

Metallilankakatiskan sallittua silmäharvuutta koskeva 25 § on yksi niistä kalastuslain säännöksistä, joiden johdosta on yleisimmin esiintynyt tyytymättömyyden ilmaisuja ja maatalousministeriön päätöksillä tehty laajimmat poikkeukset. Yleisen käsityksen mukaan nykyisen lain mukainen metallilankakatiska, jonka silmien läpimitta on vähintään 35 millimetriä, ei näytä olevan läheskään yhtä tehokas pyyntiväline kuin aikaisemmin käytetty pienisilmäisempi katiska. Sen vuoksi on silmäharvuutta koskevan lakimääräyksen poistamista tai alimman mitan pienentämistä vaadittu voimakkaasti, joskin useimmiten vetoamalla kalastuksen-hoidollisiin näkökohtiin. Maatalousministeriön toimeksiannosta suoritti maataloushallituksen kalataloudellinen tutkimustoimisto

vuonna 1956 rautalankakatiskan suotavimmasta silmäharvuudesta tutkimuksen, joka valmistui vuonna 1958. Tutkimuksessa suoritettiin koekalastukset käyttämällä kolmea eri silmäharvuutta: 35 mm eli 1 3/8", 19 mm eli 3/4" ja 13 mm eli 1/2". Tutkimuksessa tulittiin siihen tulokseen, että kalastuksellisessa merkityksessä, jolloin verrattiin saadun saaliin painon ja kalojen käyttökelpoisen koon punnustelukujen yhteismäärää, 35 mm ja 19 mm osoittautuivat lähes yhtä edullisiksi silmäharvuuksiksi, kun taas kalastushoidollisessa merkityksessä, jossa 13 mm oli edullisin, 19 mm osoittautui selvästi epäedullisimmaksi silmäharvuudeksi. Tutkimuksessa johduttiin sellaiseen yleiseen toteamukseen, ettei kysymystä katiskan suotavimmasta silmäharvuudesta näytä voitavan ratkaista lainsäädännöllisesti, koska ratkaisu riippuu olosuhteista ja kalastojen kokoonpanosta eri vesistöissä sekä kalastushoidollisista pyrkimyksistä kunkin vesistön kalavedenomistajien ja kalastuskuntien keskuudessa. Kalastuslakikomitea on sen vuoksi ollut sitä mieltä, että metallilankaverkosta valmistetun pyydyksen silmäharvuus yleensä olisi jätettävä laissa määräämättä, jolloin kalastuskunnille jäisi mahdollisuus tarpeen vaatiessa antaa yhteistä kalavettä varten rajoittavia määräyksiä. Kun tutkimuksen mukaan on ilmeistä, että nykyisin sallittua silmäharvuutta tiheämpisilmäisen katiskan käyttö hauen tuuaitkana olisi kalastushoidollisesti erittäin epäedullista, komitea ehdottaessaan silmäharvuuden jättämistä yleensä vapaaksi kuitenkin on säilyttänyt rajoituksen huhti- ja toukokuun ajaksi.

Rannikolla toimivat kalastajaliitot ovat esittäneet, että 35 millimetriä pienemmin silmin tehtyjen katiskojen käyttö meressä kiellettäisiin ja että lahnan alamitta määrättäisiin 40 senttimetriksi ja siian 30 senttimetriksi. Tämä ehdotus on otettu huomioon 25 ja 42 §:ssä.

Sen johdosta, että kuhan rauhoitusajaksi on kalastuslain muuttamisesta 29 päivänä maaliskuuta 1957 annetulla lailla (140/57) siirretty päättymään kesäkuun lopussa, ehdotetaan kalastuslain 26 §:n 1 momentissa olevaa liikkuvan rihmapyydyksen käyttämistä koskevaa kieltoa vastaavasti muutettavaksi. Tästä kiellosta annettujen poikkeusten kohdalla ehdotetaan kilohaili rinnastettavaksi silakkaan ja laahusnuotta ajoverkkoon. Sel-

vyiden vuoksi ehdotetaan myös sana apaja muutettavaksi nuotta-apaja, jota on käytetty jo vuoden 1902 kalastussäännön vastaavassa määräyksessä. Poikkeusten 3 ja 4 kohdassa käytetty sana avoranta on käytännössä myös aiheuttanut epä tietoisuutta. Kun tällä sanalla on vanhastaan tarkoitettu sellaisia avoimia rantoja, joilla ei ole vesikasvillisuutta, ehdotetaan lakiin tätä tarkoittavaa selvennystä. Samalla on 1 momentin poikkeusten 1 kohdassa palautettu voimassa olevan kalastuslain pohjana olleen hallituksen esityksen alkuperäinen sanamuoto, joka erehdyksen vuoksi muuttui eduskuntakäsittelyn aikana.

Kalastuslain 28 §:ssä on seisovan pyydyksen käyttöä kylänrajan ulkopuolella meressä rajoittava määräys, jonka tarkoituksena on turvata toisen nuotta-apaja sekä isorysä tai siihen verrattava pyydys muiden pyydysten asettamiselta liian lähelle niitä. Kun on asianmukaista, että tämä turva ulotetaan koskemaan myös laahusnuotan vetämistä liian läheltä niitä, on ehdotuksessa otettu 28 §:ään uusi tätä tarkoittava 2 momentti.

Kalastuslain 30 §:ssä on kielletty kalastamasta atraimella lohi- tai siikapitoisessa joessa, virrassa ja koskessa sekä huhtikuun 15 päivän alusta kesäkuun 20 päivän loppuun muissakin vesissä. Kun saatujen tietojen mukaan kalastamista silmukalla eli hirttämällä käytetään enemmänkin kuin atrainta ja sanottu kalastustapa on verrattavissa atrainpyyntiin, ehdotetaan tässä kohdin kiellettäväksi myös silmukalla kalastaminen.

Lohikalojen kantojen säilyttämiseksi kalastuslakikomitea on myös katsonut tarpeelliseksi ehdottaa, että lohipitoisten vesistöjen koskissa sekä lohipitoisten jokien ja purojen virtapaikoissa kiellettäisiin onkiminen ja muu koukkukalastus matosyöttiä tai harrilautaa eli kalaharavaa käyttäen, koska sanottu kalastustavat kohdistuvat erittäin tuhoisasti pääasiassa alamittaisiin lohen ja taimenen poikasiin. Kun verkkopyynti, lähinnä nylonverkkoja käyttäen, on muodostunut niin tehokkaaksi, että se on uhkana sisävesien taimenkannan säilyttämiselle, on samalla ehdotettu, että lohipitoisessa järvessäkin rajoitettaisiin lohikalojen pyyntiä kieltämällä syys-, loka- ja marraskuun aikana sellaisessa järvessä käyttämästä langasta kudottuja, muutoin sallittuja lohen, taimenen ja järvi-taimenen pyydyksiä. Komitean ehdotuksiin

yhtyen on esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa otettu 30 §:ään uusi 2 momentti. Sen mukaan koukkukalastus matosyöttiä tai harrilautaa käyttäen on kielletty lohipitoisten jokien ja purojen virtapaikoissa, mutta muissa lohipitoisissa reittivesissä vain varsinaisissa koskissa.

Jonkin kalalajin rauhoitusaikana on kalastuslain 33 §:n mukaan kielletty pitämästä vedessä sellaista pyydystä, joka on sen kalalajin pyyntiä varten tehty tai erityisesti siihen sopiva. Käytännössä saatujen kokemusten perusteella on käynyt ilmeiseksi, ettei tämä tietyn kalalajin pyyntiin erityisesti sopivan pyydyksen kieltö ole riittävä, minkä vuoksi ehdotetaan säännökseen lisättäväksi, ettei rauhoitetun kalan kutupaikalla saa käyttää pyydystä, joka on sen kalan pyyntiin sopiva.

Lahnan sallitusta alamitasta on saatujen tietojen mukaan laajalti levinnyt käsitys, että sitä olisi nykyisestä 30 senttimetristä korotettava. Toisaalta on lahnaa monin paikoin sisävesissä liian runsaasti, niin ettei se pääse kasvamaan edes mainittuun 30 senttimetrin mittaan. Sellaisissa vesissä olisi voitava tehokkaalla pyynnillä rajoittaa lahna-kantoja, jotta näille kaloille saataisiin riittävät kasvuedellytykset. Nykyisen alamitan niukasti täyttävä lahna on kaupallisesti melko arvotonta ja se on ammattikalastajien käsityksen mukaan omansa vain polkemaan isomman kalan hintoja. Mainituista syistä ja ottaen huomioon, että kalastuslain 90 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on tähän esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa, lahnan koosta voidaan maatalousministeriön päätöksellä antaa joustavasti kaupallisia rajoitusmääräyksiä siellä, missä se on tarpeellista, ehdotetaan lahnan alamittaa koskeva määräys lain 42 §:stä kokonaan poistettavaksi, jolloin kalastuskunnilla myös on mahdollisuus tehdä lahnan pyynnistä tarpeellisia päätöksiä. Merialueella ehdotetaan lahnan alamitaksi 40 senttimetriä.

Tieteellisissä tutkimuksissa ja kirjallisuudessa sekä kansainvälisissä sopimuksissa käytetään kalojen pituuden mittana välimatkaa leuan päästä pyrstön kärkeen eikä, niin kuin nykyisessä kalastuslaissa, pyrstön keskimäisten ruotojen kärkeen. Tämän johdosta esitetään 42 § muutettavaksi siten, että kalojen mittaustapa vastaa kansainvälistä mittaustapaa. Kun useimmilla kaloilla on lovi-

päinen pyrstö, on kalojen alimmat mitat muutettu vastaavasti samalla tarkistaen eräiden kalojen mittoja kalastuksenhoitoa silmällä pitäen.

Kalastuksen päätyttyä on vaajat, seipäät ja muut siinä käytetyt esineet, jotka eivät kuulu kiintonaiseen kalastuslaitteeseen, kalastuslain 45 §:n 1 momentin mukaan viivyttelemättä poistettava vedestä. Käytännössä on osoittautunut, että liikutettavia pyydyksiäkin, erityisesti metallilankakatiskoita, on jätetty kalastuksen päätyttyä veteen, missä ne voivat toisaalta tarpeettomasti tuhota kaloja, toisaalta olla haittana muulle kalastukselle. Niin ikään on usein voitu todeta turoja jätetyn tarpeettomasti paikkoihin, joissa ne voivat vaikeuttaa kalastusta tai olla muutoin haitaksi. Sen vuoksi ehdotetaan 45 §:ään uutta 3 momenttia, jossa 1 momentin määräys ulotetaan koskemaan myös mainittunlaisia pyydyksiä ja turoja.

Kalastusoikeuden käyttämistä koskevassa 53 §:ssä on 2 momentissa säännös, jonka mukaan lääninhallitus voi, jos kalastusoikeuden haltija väärinkäyttää kalastusoikeuttaan tai muutoin menettelee momentissa mainitulla tavalla, kieltää kalastusoikeuden haltijaa toistaiseksi, enintään kolmeksi vuodeksi, käyttämästä kalastusoikeuttaan tai sitä rajoittaa. Käytännössä on ilmaantunut epätoisuutta siitä, voiko tällaisen kiellon uusia. Kysymyksessä ei kuitenkaan ole lähinnä rangaistuksen luontoinen toimenpide, vaan pikemmin pakkokeino, joka, niin kuin momentin lopussa lausutaan, „voidaan kohdistaa jokaiseen kalastusoikeuden haltijaan, joka aiheuttaa, että kalastusta ei järjestetä tässä laissa edellytetyllä tavalla.” Sen vuoksi kiello on voitava uusia, kunnes kalastus järjestetään laissa edellytetyllä tavalla. Selvyyden vuoksi ehdotetaan säännöksen sanamuotoa muutettavaksi siten, että kiello voidaan antaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Kalastuskunnan järjestäytymistä koskevassa kalastuslain 56 §:ssä on säädetty 5 momentissa, että milloin yhteisen kalaveden merkitys on vähäinen tai muu painava syy on olemassa, on lääninhallituksella oikeus vapauttaa osakkaat kalastuskunnan toiminnan järjestämisestä. Selvennykseksi ehdotetaan säännökseen lisäystä, että osakas voi hakea muutosta lääninhallituksen päätökseen.

Sen varalta, etteivät yhteisen vesialueen osakkaat ole sopineet tai eivät siinä järjes-

tyksessä, kuin eräistä yhteisistä alueista ja niihin verrattavista etuuksista annetussa laissa (204/40) säädetään, ole päättäneet vesialueen käyttämisestä muuhun tarkoitukseen kuin kalastamiseen eikä vesialuetta myöskään ole asetettu uskotun miehen hallintoon, on kalastuslain 68 §:ssä säädetty, että osakkaat voivat kalastuskunnan kokouksessa päättää asioista, jotka koskevat eräitä erikseen mainittuja alueen käyttömuotoja sekä alueen muuta käyttöä. Vesialueella olevan vesiruohon keräämistä koskeva määräys ehdotetaan, kun sanalla ruoho on luonnontieteessä rajoitetumpi merkitys kuin tässä lainkohdassa on tarkoitettu, muutettavaksi koskemaan vesikasvien ottamista. Käytännöllisistä syistä ehdotetaan säännöstä selvennettäväksi siten, että kalastuskunnan kokouksessa päätettäviä ovat myös asiat, jotka koskevat alueesta tai sen käytöstä suoritettavaa korvausta. Lähinnä metsästystä koskevia päätöksiä ajatellen ehdotetaan päätöksen voimassaoloajan enimmäispituutta koskevaan määräykseen lisättäväksi varaus: jollei muualla laissa ole toisin säädetty.

Kalastushoitoyhtymän perustamissopimusta koskevassa kalastuslain 71 §:ssä on 2 momentissa määräys, että jäsenten kesken tehtävällä kirjallisella sopimuksella voidaan jäsenten äänimäärä ja osuus yhtymän tuloista ja menoista myöhemmin muuttaa, ei kuitenkaan ennen kuin neljä vuotta on kulunut yhtymän perustamisesta. Koska mainitulla neljän vuoden määräyksellä voi olla uuden jäsenen yhtymään liittymistä hankaloittava vaikutus, ehdotetaan momenttia muutettavaksi siten, ettei neljän vuoden rajoitus koske muutosta, joka aiheutuu uuden jäsenen liittymisestä yhtymään.

Alussa on jo mainittu ehdotuksesta, joka tarkoittaa kalastushoitoyhtymän perustamista lääninhallituksen päätöksen nojalla, milloin yhtymän perustamisesta ei ole sitä varten kutsutussa kokouksessa voitu sopia. Tätä tarkoittavat määräykset on otettu lakiehdotukseen uudeksi 72 a §:ksi, jonka 1 momentissa mainitaan lääninhallituksen päätöksen edellytykset, 2 momentissa annetaan määräykset menettelystä yhtymän järjestäytymisessä ja 3 momentissa annetaan selventävä määräys, jonka mukaan lääninhallituksen päätöksen nojalla tapahtuva kalastushoitoyhtymän perustaminen ei sinänsä oikeuta yhtymän jäsenenä olevan kalastuskunnan osakasta har-

joittamaan kalastusta muulla alueella kuin missä hänellä muutoinkin on kalastusoikeus.

Mainitun uuden pykälän johdosta ehdotetaan 72 §:n 2 momentti tarpeettomana kumottavaksi. Uuden 72 a §:n säännöksistä johduvat myös ehdotettu lisäys 74 §:n 1 momenttiin sekä 79 §:n uusi 3 momentti ja 80 §:n uusi 2 momentti. Siihen lauseeseen, joka muodostaa voimassa olevan lain 80 §:n ja jonka mukaan yhtymän omaisuus jaetaan jäsenten kesken sovittun osuusperusteen mukaan, aiheutuu niin ikään muutos 72 a §:n säännösten johdosta, koska osakkaiden yhtymäosuudet voivat olla myös lääninhallituksen määräämät. Tähän ehdotuksessa 1 momentiksi jäävään säännökseen ehdotetaan lisäksi määräystä sen varalta, että joku yhtymän jäsenistä on jo aikaisemmin siitä eronnut. Kun on katsottava, ettei jäsen erotessaan ole voinut saada toimivasta yhtymästä osuutetaan, on hänen saatava se yhtymän purkauksessa.

Kalastuslain 82 §:ssä on edellytetty, että päätösvalta asioissa, jotka koskevat kalastuksen harjoittamista kalastuskunnan alueella, voi vain kalastushoitoyhtymän perustamisoppimuksen nojalla siirtyä kalastuskunnalta kalastushoitoyhtymälle. Kun on pidettävä asianmukaisena, että päätösvalta voi myöhemmin siirtyä, jos yhtymän jäsenet siitä sopivat, ehdotetaan säännökseen tätä tarkoitettavaa muutosta.

Kuitti kalastuksenhoitomaksun suorittamisesta on kalastuslain 84 §:n mukaan leimaverosta ja lunastuksesta vapaa. Vastavasti samoin kuin metsästyslain (290/62) 51 §:ssä on riistanhoitomaksun suorittamisesta annettavasta kuitista säädetty, ehdotetaan säännökseen lisättäväksi, että jos kuitti on kirjoitettu useampaa vuotta varten painetulle lomakkeelle, siitä voidaan periä kustannuksia vastaava maksu.

Kalastuslain 86 §:ssä säädetystä tuoreen kalan kaupan kiellosta sen rauhoitusaikana on lain 87 §:n 1 momentin 1 kohdassa vapautettu lohi, taimen, järvitaimen, purotaimen eli tammukka ja siika, joka on pyydystetty rauhoitusmääräyksissä sallitulta alueelta. Kun järvitaimen- ja purotaimenkantojen säästämiseksi, niiden salapyynnin ehkäisemiseksi ja valvonnan helpottamiseksi niiden kauppaa rauhoitusaikana ei olisi sallittava, ehdotetaan, että maininta näistä kaloista poistettaisiin sanotusta lainkohdasta.

Kansainvälisten yhteyksien vilkastuttua on ilmaantunut aihetta suhtautua varovasti ulkomaisten kala- ja rapulajien poikasten tai hedelmöitetyn mädin maahantuontiin istuttamista varten, ja olisi viranomaisille varattava mahdollisuus valvoa tällaista tuontia kalataloudellisen suotavuuden kannalta. Tätä tarkoitettava säännös ehdotetaan otettavaksi kalastuslain 88 §:n uudeksi 2 momentiksi.

Rauhoitusaikana myytävän kalan tai almittaisena kaupassa olevan kalan voi poliisiviranomainen kalastuslain 89 §:n mukaan määrätä sopivalla tavalla merkittäväksi. Kun säännöksen soveltamisessa on tarkempien määräysten puuttuessa ilmaantunut vaikeuksia, ehdotetaan 89 §:ään otettavaksi uusi 2 momentti, jonka mukaan tarkempia määräyksiä merkitsemisestä annetaan asetuksella.

Kalastuslain 90 §:n 2 momentin mukaan maatalousministeriö voi tarttuvien kala- ja raputautien leviämisen estämiseksi antaa määräajaksi tai toistaiseksi eräitä kaupallisia rajoituksia ja kieltoja. Kaupallisilla rajoituksilla olisi eräissä tapauksissa saavutettavissa vartenotettavia etuja myös kala- tai rapukannan säilyttämisen kannalta. Täten voitaisiin mm. joustavasti turvata jonkin kalakannan säilyminen ilman, että olisi pakko kieltää kalalajin pyyntiä kotitarpeeksi. Sen vuoksi ehdotetaan 90 §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että maatalousministeriö voi antaa säännöksessä tarkoitettuja kieltoja ja määräyksiä myös kala- tai rapukannan säilyttämiseksi.

Kalastuslain 49—52 §:ssä edellytetään annettavaksi eräitä määräyksiä tai lupia määrättyä vesistöaluetta tai sen osaa varten. Kun käytännössä on osoittautunut vaikeaksi täsmällisesti määrittellä vesistöalue tai sen osa ja niitä koskevien määräysten tai lupien soveltamisessa siten on ollut epämääräisyyttä, on pidettävä tarkoituksenmukaisena, että mitä sanotuissa säännöksissä on määrättyä vesistöalueesta tai sen osasta säädetty, voidaan tarvittaessa soveltaa määrättyyn hallintoalueeseen. Tätä koskeva ehdotus on otettu 98 §:n uudeksi 2 momentiksi.

Eräissä kalastuslain säännöksissä on edellytetty, että kalastusoikeuden haltija voi asettaa valantehneen kalastuksenvarhijan kalavettensä valvomaan, mutta laissa ei ole valasta tarkempia määräyksiä. Tämän vuoksi on katsottu tarpeelliseksi ehdottaa 98 §:ään uutta 3 momenttia, jossa annetaan määräys

siitä, missä kalastuksenvalvontajien vala vannaan. Ehdotuksessa mainitaan lisäksi, että valan kaava vahvistetaan asetuksella.

Kun kalastuslakia on rikottu, on siinä käytetty kielletty pyydys kalastuslain mukaan tuomittava valtiolle menetetyksi. Myös luvattomasti käytetty luvallinen pyydys voidaan eräissä tapauksissa tuomita valtiolle menetetyksi. Usein sattuu käytännössä, että vedessä tavataan ja poliisiviranomaisten huostaan toimitetaan kielletty pyydys tai luvattomasti käytetty luvallinen pyydys, jonka omistajaa ei tunneta eikä saada selville. Samoin voi olla laita muun kalastuksessa saadun tai siinä käytetyn omaisuuden, joka lain mukaan olisi tuomittava valtiolle kuuluvaksi. Kun omistajasta ei ole tietoa, ei omaisuutta saada tuomituksi valtiolle ja poliisiviranomaisten täytyy säilyttää ja hoitaa sellaista omaisuutta vähintään 10 vuotta. Siitä aiheutuvan tarpeettoman haitan ja kustannuksen välttämiseksi ehdotetaan kalastuslain 103 §:ään otettavaksi uusi 4 momentti, jonka mukaan sellainen omaisuus voidaan poliisiviranomaisen toimesta myydä ja siitä kertyvät varat luovuttaa valtiolle, jollei omaisuuden omistaja ole tiedossa tai vuoden kuluessa tule poliisiviranomaisen tietoon.

Pyydysten merkitsemisestä kalastuslain 106 §:ssä annettuja määräyksiä ehdotetaan

siten muutettavaksi, että lipun väriä ja jäykkyyttä koskeva määräys jätetään pois, koska on osoittautunut, että tietyt vaaleat värit voivat olla selvemmin erottuvia kuin tummat ja vapaasti liehuvat liput selvempiä kuin jäykät. Samalla ehdotetaan, että selvänä merkinä pidettäisiin muutakin yhtä korkealle kiinnitettyä ja selvästi näkyvää merkkiä kuin sellaista, joka on laissa määritelty.

Kalastuslain muuttamisesta annettavan lain voimaantulosäännöksessä ehdotetaan selvyuden vuoksi säädettäväksi, että kalastuslain nojalla annetut päätökset ja määräykset jäävät tämän lain estämättä edelleen noudatettaviksi, kunnes ne asianmukaisessa järjestyksessä kumotaan tai niiden voimassaoloaika muutoin päättyy.

Kun lohikannan suojelemiseksi 23 ja 24 a §:ään ehdotetut muutokset saattavat vaikuttaa siten, että eräitten nyt luvallisten pyydysten käyttö kielletään, on lain loppuun ehdotettu otettavaksi määräykset pyydysten käyttöä koskevasta siirtymäkaudesta. Nämä määräykset vastaavat Ruotsin, Tanskan ja Länsi-Saksan kesken tehtäväksi suunnitellun sopimuksen määräyksiä.

Sen nojalla, mitä edellä on lausuttu, annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kalastuslain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä syyskuuta 1951 annetun kalastuslain (503/51) 4 §:n 1 momentti, 11 §, 23 §:n 1 momentin 3 kohta ja 5 momentti, 24 §:n 3 momentti, 25 §, 26 §:n 1 momentti, 30, 33, 34 ja 42 §, 53 §:n 2 momentti, 56 §:n 5 momentti, 68 §:n 1 momentti, 71 §:n 2 momentti, 74 §:n 1 momentti, 80, 82 ja 84 §, 87 §:n 1 momentin 1 kohta, 90 §:n 2 momentti ja 106 §:n 1 momentti, kumotaan 22 §:n 2 kohta ja 72 §:n 2 momentti sekä lisätään lakiin uusi 72 a §, 15 §:ään uusi 2 momentti, 28 §:ään uusi 2 momentti, 45 §:ään uusi 3 momentti, 79 §:ään uusi 3 momentti, 88 §:ään uusi 2 momentti, 89 §:ään uusi 2 momentti, 98 §:ään uudet 2 ja 3 momentti sekä 103 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

4 §.

Kunnassa olevalla vesialueella olkoon jokaisella kunnassa asuvalla oikeus harjoittaa onkimista muualla paitsi lohi- tai siikapitois-

ten vesistöjen koskissa ja virtapaikoissa, rauhouspiireissä, kalanviljelyslammikoissa ja niihin verrattavissa sekä 13 §:ssä mainituissa paikoissa. Loheksi luetaan, milloin erikseen

ei ole toisin säädetty, myös taimen, järvitaimen ja purotaimen eli tammukka. Älköön onkimista kuitenkaan ilman lupaa harjoitettako sataa metriä lähempänä toisen asuttua rantaa, kylpy- tai muuta sellaista paikkaa eikä muutoinkaan niin, että siitä aiheutuu omistajalle tai haltijalle häiriötä.

11 §.

Isorysää, lohikatiskaa tai muuta niihin verrattavaa pyydystä älköön ilman aikaisemmin saavutettua oikeutta tai erityistä lupaa laskettako viittä kilometriä lähemmäksi Kemijoen, Iijoen, Kiiminginjoen tai Oulujoen suuta eikä kolmea kilometriä lähemmäksi muiden mereen laskevien lohi- tai siikapitoisten jokien suuta älköönkä lahden tai selän ainoana tai pääasiallisena vesireittinä olevaan salmeen eikä sen ulkopuolelle kahtasataa metriä lähemmäksi.

15 §.

Yksinoikeutta, jota 1 momentissa tarkoitetaan, älköön myönnettäkö laahusnuotan eli troolin käyttämiseen.

23 §.

Langasta kudotussa pyydyksessä pitää solmujen välin olla, solmujen keskipisteestä mitaten, pyydyksen ollessa märkänä ja langan suoraksi vedettynä vähintään:

3) lohen, taimenen ja järvitaimenen silmällä ottavassa pyydyksessä 55 millimetriä, lohen ajoverkossa kuitenkin 85 millimetriä, ja muussa pyydyksessä 50 millimetriä; sekä

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei koske ankerias- tai nahkiaspyydystä eikä välineitä, joilla kala nostetaan pyydyksestä tai kalanviljelyslammikosta, eikä myöskään langasta kudottua pyydystä, jota käytetään kiiskin, syöttikalan tai piikkikalan pyynnissä. Sanotussa pyynnissä käytettävä verkko älköön olko 120 senttimetriä korkeampi älköönkä nuotta 200 senttimetriä korkeampi, paitsi piikkikalan pyynnissä.

24 §.

Katiskan ja rysän nielu on vedenpinnan yläpuolella aina pidettävä suljettuna, älköönkä kalanpyydystä asetettako maalle siten, että riista voi siihen tarttua tai mennä.

24 a §.

Lohen ajo- ja kiintosiimojen koukkujen kärjen ja varren lyhin väli älköön olko 19 millimetriä pienempi.

25 §.

Metallilanka- tai muusta verkosta valmistettua katiskaa, jonka silmien läpimitta ei ole mihinkään suuntaan mitaten vähintään 35 millimetriä, älköön käytettäkö meressä eikä huhti- ja toukokuussa muissakaan vesissä.

Eräiden pyydysten ja kalastustapojen käyttäminen.

26 §.

Jäitten lähdön aikana ja sen jälkeen kesäkuun 30 päivän loppuun asti olkoon kaikenlainen kalastus liikkuvalla rihmapyydyksellä kielletty seuraavin poikkeuksin:

1) silakkaa ja kilohailia saa pyydystä ajoverkolla ja laahusnuotalla sekä nuotta-apajissa, joissa vanhastaan on pyydystetty yksinomaan näitä kaloja;

2) lohta, taimenta ja siikaa on lupa pyydystä nuotta-apajissa, jotka vanhastaan on laillisesti merkitty näiden kalojen pyyntiä varten;

3) muikkua ja siikaa saa pyydystä kohonuotalla selkävesillä ja vesikasvillisuutta vailla olevilla avorannoilla kesäkuun 1 päivästä alkaen sekä muikkua aina ajoverkoilla ja laahusnuotalla meressä; sekä

4) kuoretta saa pyydystä nuotalla järvessä ja meressä niiden nousu- ja kutupaikoilla sekä haavilla joessa ja virrassa kymmenen päivän aikana jäitten lähdöstä lukien ja kohonuotalla selkävesillä ja vesikasvillisuutta vailla olevilla avorannoilla kesäkuun 1 päivästä alkaen.

28 §.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee myös laahusnuotan käyttämistä.

30 §.

Kalastus atraimella ja silmukalla, niin myös kalastus haavilla tulta tai valoa käyt-

tämällä on kielletty lohi- tai siikapitoisessa joessa, virrassa ja koskessa sekä huhtikuun 15 päivän alusta kesäkuun 20 päivän loppuun muissakin vesissä.

Lohipitoisten vesistöjen koskissa sekä seläisten jokien ja purojen virtapaikoissa on onkiminen ja muu koukkukalastus matosyötiä tai harrilautaa (kalaharavaa) käyttäen kielletty, samoin 23 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainitun pyydyksen käyttäminen lohipitoisessa järvässä syyskuun 1 päivän alusta marraskuun loppuun.

33 §.

Sinä aikana, jona jokin kalalaji tai rapu on rauhoitettu, niinkuin 34, 35 ja 36 §:ssä säädetään tai erikseen määrätään, älköön vedessä pidettävä pyydystä, joka on niiden pyyntiä varten tehty tai erityisesti siihen sopiva, älköönkä rauhoitetun kalan kutupai- kalla käytettävä pyydystä, joka on sen kalan pyyntiin sopiva.

Rauhoitusajat.

34 §.

Seuraavat kalalajit ovat rauhoitettuja ja niiden pyynti on kielletty alempana mainituina aikoina:

1) lohi, taimen, järvitaimen ja purotaimen eli tammukka joessa, virrassa ja koskessa syyskuun 1 päivän alusta marraskuun loppuun, kuitenkin siten, että niiden pyynti vavalla ja uistelemalla on sallittu syyskuun 10 päivän loppuun ja marraskuun 16 päivän alusta lukien;

2) kuha kesäkuun ajan;

3) harjus huhti- ja toukokuun ajan; sekä

4) nahkiainen huhtikuun alusta elokuun 15 päivän loppuun.

Alimmat mitat.

42 §.

Älköön kukaan pyydystäkö alempana mainittuja kalalajeja, elleivät ne täytä seuraavia mittoja mitattuna leuan päästä pyrstön kärkeen:

lohi 60 senttimetriä;

hauki 42 senttimetriä;

kuha 37 senttimetriä;

lahna meressä 40 senttimetriä;

taimen 35 senttimetriä;

järvitaimen ja nieriä 30 senttimetriä;

siika meressä 30 senttimetriä; sekä

harjus 28 senttimetriä.

44 §.

Pyydyksestä saatu elävä ja vahingoittumaton alamittainen kala ja rapu on viipymättä laskettava takaisin veteen.

Itämerellä, Pohjanlahdella ja Suomenlahdella on kaikki lohisimasta ja ajoverkosta saadut alamittaiset lohet viipymättä pantava takaisin mereen.

Muut määräykset.

45 §.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee myös pyydyksiä ja sellaisia turoja, jotka voivat vaikeuttaa kalastusta tai olla muutoin haitaksi.

3 luku.

Kalastusoikeuden käytön ja kalaveden hoidon järjestäminen.

Yleinen säännös.

53 §.

Jos kalastusoikeuden haltija harjoittaa kalastusta tai ravun pyydystämistä siten, että kala- tai rapukannan säilyminen vaarannaan tai jos kalastuskunta sallii liian suuren pyydysmäärän käyttämisen yhteisessä kalavedessä, voi lääninhallitus maataloushallitusta kuultuaan kieltää kalastusoikeuden haltijan toistaiseksi, enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan, käyttämästä kalastusoikeuttaan tai sitä rajoittaa. Sama olkoon laki, milloin kalastuksen järjestämisestä yhteisessä kalavedessä annettuja muita määräyksiä ei noudateta tai milloin tarpeen vaatimaa kalastus- hoitoyhtymää ei saada perustetuksi taikka milloin kalastusoikeuden haltija kalavedessä, joka on yhteydessä toisen kalaveden kanssa, harjoittaa kalastusta sellaisella tavalla, että se ilmeisesti on vahingoksi toisen kalastukselle tai esteenä toisen toimenpiteille, jotka tarkoittavat yhteisen kalakannan säilyttämistä tai lisäämistä siinä vesistössä, missä kummallakin on kalastusoikeus. Kielto voidaan kohdistaa jokaiseen kalastusoikeuden haltijaan, joka aiheuttaa, että kalastusta ei järjestetä tässä laissa edellytetyllä tavalla.

Kalastuskunta.

56 §.

Milloin yhteisen kalaveden merkitys on vähäinen tai muu painava syy on olemassa, on lääninhallituksella oikeus vapauttaa osakkaat kalastuskunnan toiminnan järjestämisestä. Lääninhallituksen päätöksen voi osakas hakea muutosta.

68 §.

Jolleivät yhteisen vesialueen osakkaat ole sopineet tai eivät siinä järjestyksessä, kuin eräistä yhteisistä alueista ja niihin verrattavista etuuksista annetussa laissa (204/40) säädetään, päättäneet vesialueen käyttämisestä muuhun tarkoitukseen kuin kalastukseen eikä vesialuetta myöskään ole asetettu uskotun miehen hallintoon, voivat osakkaat kalastuskunnan kokouksessa päättää asioista, jotka koskevat kiven, saven, hiekan, malmin tai muun sellaisen ottamista vesialueelta, vesialueen antamista vuokralle lauttaus-, varasto- tai muuhun tarkoitukseen, vesialueella tapahtuvaa metsästyistä, vesialueella olevien vesikasvien ottamista ja siellä tavattua puu- tai muuta tavaraa sekä alueen muuta käyttöä ja alueesta tai sen käytöstä suoritettavaa korvausta. Päätöstä, josta on soveltuville kohdin voimassa, mitä tässä laissa on säädetty kalastuskunnan päätöksestä, älköön kuitenkaan tehtäkö viittä vuotta pitemmäksi ajaksi, jollei muualla laissa ole toisin säädetty.

71 §.

Jäsenten äänimäärä ja osuus yhtymän tuloista ja menoista voidaan jäsenten kesken tehtävällä kirjallisella sopimuksella myöhemmin muuttaa. Muutosta älköön kuitenkaan tehtäkö ennen, kuin neljä vuotta on kulunut yhtymän perustamisesta, jollei muutos aiheudu uuden jäsenen liittymisestä yhtymään.

72 a §.

Jollei kalastushoitoyhtymän perustamisesta ole sitä varten kutsutussa kokouksessa voitu sopia, olkoon aloitteentekijä oikeutettu ilmoittamaan asiasta lääninhallitukselle. Varattuaan asianomaisille järjestäytyneille kalastuskunnille tilaisuuden tulla kuulluiksi lääninhallituksella on valta mää-

rätä kalastushoitoyhtymä perustettavaksi määrätyle vesialueelle, milloin yhtymän perustamista on tämän lain mukaan pidettävä tarpeellisena.

Kalastushoitoyhtymän perustamista koskevassa päätöksessä lääninhallituksen on myös määrättävä toimitusmies kutsumaan koolle kalastuskuntien edustajain kokous sekä kullekin kalastuskunnalle sen vesialueen mukaan yhtymässä tuleva äänimäärä ja osuus, ja jää lääninhallituksen päätös tältä osalta noudatettavaksi, mikäli jäsenet eivät äänimäärästä ja yhtymäosuuksista toisin sovi. Kalastuskuntien edustajain kokouksessa on hyväksyttävä yhtymän säännöt ja tehtävä muut 71 ja 72 §:ssä tarkoitettut päätökset. Milloin yhtymän jäsenenä oleva kalastuskunta ei ole järjestäytynyt, annettakoon kokouksesta tieto jollekin sen osakkaalle, ja jaetaan kalastuskunnan äänimäärä tasan kokouksessa saapuvilla olevien kalastuskunnan osakkaiden kesken.

Kalastushoitoyhtymän perustaminen 1 ja 2 momentissa säädetyllä tavalla ei oikeuta yhtymän jäsenenä olevan kalastuskunnan osakasta harjoittamaan kalastusta muulla alueella kuin missä hänellä 1 luvun mukaan on kalastusoikeus, elleivät asianomaisest kalastuskunnat toisin sovi.

74 §.

Kalastuskunnan edustajalla on kalastushoitoyhtymän valtuuskunnassa kalastuskunnalle 71 tai 72 a §:n mukaan kuuluva äänimäärä. Jos kalastuskunta on valinnut useampia edustajia valtuuskuntaan, jaettakoon kalastuskunnan äänimäärä tasan valtuuskunnassa kulloinkin läsnä olevien edustajien kesken.

79 §.

Milloin yhtymä on perustettu 72 a §:ssä säädetyllä tavalla, on eroamiseen saatava lääninhallituksen lupa.

80 §.

Jos valtuuskunta päättää lopettaa kalastushoitoyhtymän toiminnan, on yhtymälle kerjynyt omaisuus jaettava jäsenten kesken kunkin yhtymäosuuden mukaan. Jäsen, joka on aikaisemmin eronnut, saakoon sen osuuden, mikä hänellä erotessaan oli.

Milloin yhtymä on perustettu 72 a §:ssä säädettyllä tavalla, on toiminnan lopettamiseen saatava lääninhallituksen lupa.

82 §.

Mitä 63 §:n 2 momentissa ja 65 §:ssä on säädetty kalastuskunnasta, on vastaavasti sovellettava kalastushoitoyhtymään, jos päätösvalta asioissa, jotka koskevat kalastuksen harjoittamista kalastuskunnan alueella, on kalastushoitoyhtymää perustettaessa tai yhtymän jäsenten myöhemmin tekemän sopimuksen mukaan siirtynyt kalastuskunnalta kalastushoitoyhtymälle.

84 §.

Kuitti kalastuksenhoitomaksun suorittamisesta on leimaverosta ja lunastuksesta vapaa. Kuitenkin voidaan, jos kuitti on kirjoitettu useampaa vuotta varten painetulle lomakkeelle; siitä periä kustannuksia vastaava maksu.

87 §.

Edellä 86 §:ssä säädetty kielto ei koske:
1) lohta eikä taimenta, mikäli kala täyttää 42 §:ssä säädetyn mitan;

88 §.

Milloin jotakin kala- tai rapulajia ei esiinny maassa luonnonvaraisena, on sen tai sen hedelmöitetyn mädin maahan tuonti istuttamista varten sallittu ainoastaan maatalousministeriön luvalla.

89 §.

Tarkempia määräyksiä merkitsemisestä annetaan asetuksella.

90 §.

Tarttuvien kala- ja raputautien leviämisen estämiseksi tai kala- tai rapukannan säilyttämiseksi voi maatalousministeriö määrätä ajaksi tai toistaiseksi antaa kieltoja tai rajoittavia määräyksiä, jotka koskevat kalojen tai rapujen kuljetusta, varastointia ja kaupaa sekä vientiä ja tuontia tai niiden pyynnissä, varastoimisessa ja kuljetuksessa käytettyjen välineiden siirtämistä toiselle paikakunnalle.

7 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

98 §.

Mitä 49—52 §:ssä on määrätystä vesistö-alueesta tai sen osasta säädetty, voidaan tarvittaessa soveltaa määrättyyn hallintoalueeseen.

Milloin kunta, kalastushoitoyhtymä, kalastuskunta tai sen osakas taikka jaetun kalaveden omistaja tai kalastuksen vuokraaja tahtoo asettaa valantehneen kalastuksenvartijan, vannoo vartija valan siinä yleisessä alioikeudessa, jonka piirissä on hänen toimi-alueensa tai sen osa taikka hänen asuntonsa ja kotinsa. Valan kaava vahvistetaan asetuksella.

103 §.

Jollei tämän lain nojalla poliisiviranomaisen säilytettäväksi annetun tai viranomaisen takavarikoiman omaisuuden omistaja ole tiedossa eikä vuoden kuluessa tule poliisiviranomaisen tietoon, voidaan omaisuus viranomaisen toimesta myydä, mikäli sitä ei ole 3 momentin nojalla hävitettävä. Myynnistä kertyneet varat on luovutettava valtiolle.

106 §.

Älköön kukaan aluksella kulkeko yleisen kulkuväylän ulkopuolelle lasketun pyydyksen yli, jos se on selvällä merkillä osoitettu. Sellaisena merkinä pidetään meressä nelionmuotoista lippua, joka on vähintään kolmekymmentä senttimetriä korkea ja leveä sekä kiinnitetty vedenpinnasta vähintään puoli-toista metriä nousevan salon päähän, tai muuta yhtä korkealle kiinnitettyä ja selvästi näkyvää merkkiä sekä muissa vesissä vähintään metrin vedenpinnasta nousevaa salkoa. Pimeänä aikana käytettävistä merkeistä säädetään asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kuuta 19

Kalastuslain nojalla annetut päätökset ja määräykset jäävät tämän lain estämättä kui-

tenkin edelleen noudatettaviksi, kunnes ne asianmukaisessa järjestyksessä muutetaan tai kumotaan tahi niiden voimassaoloaika muutoin päättyy.

Ennen tämän lain voimaantuloa todistettavasti hankittuja lohen ajoverkkoja, joiden silmien suuruus ei täytä 23 §:ssä säädettyä

mittaa, saa kuitenkin edelleen käyttää viiden vuoden aikana noudattamalla muissa kohdin tämän lain säännöksiä. Samoin saa edelleen kolmen vuoden aikana käyttää lohisiimaa, jonka koukkujen kärjen ja varren väli on 24 a §:ssä säädettyä mitta pienempi.

Helsingissä päivänä kuuta 196 .

Tasavallan Presidentti

Ministeri

